

Warunki ubezpieczenia

Ubezpieczenie odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych z tytułu rażącego naruszenia prawa

SPIS TREŚCI

§ 1. Przedmiot ubezpieczenia.....	2
§ 2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej	2
§ 3. Wypadek ubezpieczeniowy.....	2
§ 4. Wyłączenia odpowiedzialności AXA.....	3
§ 5. Suma gwarancyjna. Franszyza Redukcyjna	4
§ 6. Definicje.....	4
§ 7. Przedumowny obowiązek Ubezpieczającego przekazania informacji o ryzyku	5
§ 8. Składka i początek okresu ubezpieczenia	5
§ 9. Raty składki	5
§ 10. Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego, tryb postępowania w przypadku zajścia Wypadku Ubezpieczeniowego.....	6
§ 11. Ograniczenie lub utrata praw do odszkodowania	7
§ 12. Ubezpieczenie na rachunek osoby trzeciej.....	7
§ 13. Czas trwania umowy, wypowiedzenie.....	7
§ 14. Prawo ubezpieczającego do odstąpienia od umowy.....	7
§ 15. Sprawy sporne	7
§ 16. Postanowienia końcowe.....	8

§ 1. Przedmiot ubezpieczenia

---

1. AXA Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A., zwane dalej AXA, obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność majątkową Ubezpieczonych wobec Podmiotu Odpowiedzialnego, za działania lub zaniechania prowadzące do rażącego naruszenia prawa, wynikającą z Ustawy.
Przez wykonywanie władzy publicznej z rażącym naruszeniem prawa należy rozumieć również wykonywanie władzy publicznej bez podstawy prawnej.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność Ubezpieczonego wobec Podmiotu Odpowiedzialnego z tytułu szkód wyrządzonych wskutek wydania decyzji lub postanowienia z rażącym naruszeniem prawa lub bez podstawy prawnej.
3. Odpowiedzialność Ubezpieczonego powstaje w przypadku łącznego zaistnienia następujących przesłanek:
  - 1) wypłaty odszkodowania dokonanej przez Podmiot Odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną z rażącym naruszeniem prawa przy wykonywaniu władzy publicznej na mocy prawomocnego orzeczenia sądu lub na mocy ugody,
  - 2) rażące naruszenie prawa, o którym mowa w pkt. a), zostało spowodowane zawinionym działaniem lub zaniechaniem Ubezpieczonego,
  - 3) rażące naruszenie prawa określone w pkt. a) zostało stwierdzone zgodnie z art. 6 Ustawy.
4. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również odpowiedzialność majątkową Ubezpieczonego za szkody wyrządzone z jego winy Pracodawcy wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych, co stanowi podstawę wniesienia przez Pracodawcę roszczenia na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jednolity Dz.U. z 1998 Nr 21, poz. 94 ze zm.), z zastrzeżeniem §4 ust.1 f).

§ 2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej

W granicach swojej odpowiedzialności AXA jest zobowiązana do:

- 1) zbadania zasadności dochodzonych przeciwko Ubezpieczonemu roszczeń,
- 2) udzielenia Ubezpieczonemu wszelkiej niezbędnej pomocy prawnej w przypadku niezasadności roszczeń, a także związanej z zaspokojeniem roszczeń zasadnych,
- 3) wypłaty odszkodowania, które Ubezpieczony zobowiązany jest zapłacić:
  - a) Podmiotowi Odpowiedzialnemu na podstawie uznania dokonanego lub zaakceptowanego przez AXA albo zawartej lub zaakceptowanej przez nią ugody, albo prawomocnego orzeczenia sądu,
  - b) Pracodawcy na podstawie uznania dokonanego lub zaakceptowanego przez AXA albo zawartej lub zaakceptowanej przez nią ugody, albo prawomocnego orzeczenia sądu pracy,
- 4) zapłacenia Kosztów Pomocy Prawnej.

§ 3. Wypadek ubezpieczeniowy

---

1. Ochroną ubezpieczeniową objęta jest odpowiedzialność Ubezpieczonego za szkody wyrządzone w następstwie Wypadków Ubezpieczeniowych, które wystąpiły w okresie ubezpieczenia.
2. Wypadkiem Ubezpieczeniowym w rozumieniu tej umowy jest uchybienie Ubezpieczonego, choćby tylko zarzucane, które spowodowało ubezpieczoną szkodę, także taką, która powstała po zakończeniu okresu ubezpieczenia, ale której źródłem było uchybienie popełnione w okresie ubezpieczenia.
3. Jeżeli strony umówiły się inaczej, za opłatą dodatkowej składki, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również odpowiedzialność Ubezpieczonego za szkody wyrządzone w następstwie uchybień, które wystąpiły przed okresem ubezpieczenia, pod warunkiem, że AXA ani żaden inny ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności gwarancyjnej za te szkody na podstawie innej umowy ubezpieczenia (zawartej z Ubezpieczonym lub na jego rachunek).
4. W przypadku wątpliwości co do momentu, w którym nastąpiło działanie lub zaniechanie Ubezpieczonego skutkujące odpowiedzialnością majątkową, będzie to dzień wydania decyzji administracyjnej lub postanowienia, co do których stwierdzono rażące naruszenie prawa. W przypadku uchybienia, polegającego na

zaniechaniu, w razie wątpliwości uznaje się, że uchybienie zostało popełnione w dniu, w którym zaniechane działanie musiałoby najpóźniej nastąpić, aby zapobiec rażącemu naruszeniu prawa.

5. Za jeden Wypadek Ubezpieczeniowy uważa się:

- 1) jedno uchybienie, które doprowadziło do wezwania prokuratora do dobrowolnego spełnienia przez Ubezpieczonego świadczenia na rzecz Podmiotu Odpowiedzialnego, lub
- 2) kilka uchybień Ubezpieczonego, które doprowadziły do jednego i wspólnego wezwania prokuratora do dobrowolnego spełnienia przez Ubezpieczonego świadczenia na rzecz Podmiotu Odpowiedzialnego,
- 3) jedno uchybienie w wykonywaniu obowiązków pracowniczych, które wyrządziło szkodę (lub kilka szkód) w mieniu Pracodawcy.

§ 4. Wyłączenia odpowiedzialności AXA

---

1. O ile nie umówiono się inaczej, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:

1) **umyślność**

z tytułu szkód wyrządzonych umyślnie.

Ubezpieczenie obejmuje szkody wyrządzone rażącym niedbalstwem.

2) **wojna i Terroryzm**

wynikających bezpośrednio lub pośrednio z tytułu szkód spowodowanych przez wojnę, zbrojną inwazję, stan wyjątkowy i inne działania wojenne bez względu na to, czy zostały formalnie wypowiedziane, wojnę domową, niepokoje społeczne, rewolucję, powstanie lub zbrojne przejęcie władzy albo działania Terrorystyczne.

3) **azbest**

związanych w jakikolwiek sposób, bezpośrednio lub pośrednio, z azbestem lub rzeczami zawierającymi azbest w jakiegokolwiek postaci lub ilości.

4) **odpowiedzialność służb mundurowych**

z tytułu odpowiedzialności Ubezpieczonego za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem stanowiącym podstawę wniesienia roszczenia na podstawie ustawy z 7 maja 1999 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Celnej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego (Dz.U. z 1999 Nr 53, poz. 548, ze zm.).

5) **wyłączenie pracownika od udziału w postępowaniu w sprawie**

wniesionych wobec Ubezpieczonego z powodu odszkodowań wypłaconych przez Podmiot Odpowiedzialny, jeżeli w postępowaniu prowadzonym przez Podmiot Odpowiedzialny zachodziły przesłanki ustawowe do wyłączenia Ubezpieczonego od udziału w postępowaniu w sprawie:

- a) w której Ubezpieczony jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki,
- b) małżonka Ubezpieczonego oraz krewnych i powinowatych Ubezpieczonego do drugiego stopnia,
- c) osoby związanej z Ubezpieczonym z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- d) w której Ubezpieczony był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 2 i 3,
- e) w której Ubezpieczony brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji,
- f) z powodu której wszczęto przeciw Ubezpieczonemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne,
- g) w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec Ubezpieczonego w stosunku nadrzędności służbowej.

6) **mienie powierzone**

z tytułu odpowiedzialności, wynikającej z powierzenia Ubezpieczonemu mienia Pracodawcy, w tym także przyjęcia wspólnej odpowiedzialności przez kilku pracowników za mienie łącznie im powierzone.

§ 5. Suma gwarancyjna. Franszyza Redukcyjna

---

1. Łączna wysokość świadczeń odszkodowawczych z tytułu pojedynczego Wypadku Ubezpieczeniowego nie może przekroczyć ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej na jeden Wypadek, przy czym świadczenie AXA z tytułu jednej szkody wyrządzonej przez Ubezpieczonego przy wykonywaniu władzy publicznej z rażącym naruszeniem prawa nie może przekroczyć kwoty dwunastokrotności miesięcznego wynagrodzenia przysługującego Ubezpieczonemu i ustalonemu zgodnie z art. 9 ust. 6 Ustawy, a w przypadku szkody wyrządzonej Pracodawcy wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych nie może przekroczyć kwoty trzymiesięcznego wynagrodzenia przysługującego mu w dniu wyrządzenia szkody.

Łączna wysokość świadczeń odszkodowawczych z tytułu wszystkich Wypadków Ubezpieczeniowych, jakie zaszły w danym okresie ubezpieczenia, nie może przekroczyć ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej na wszystkie Wypadki.

2. Suma gwarancyjna ustalana jest dla jednego Ubezpieczonego, zgodnie z wybranym przez niego wariantem ochrony.
3. Suma gwarancyjna ulega każdorazowemu zmniejszeniu o wysokość wypłaconego przez AXA świadczenia, aż do jej całkowitego wyczerpania.
4. Franszyza Redukcyjna nie ma zastosowania.
5. Wydatki AXA na pokrycie Kosztów Pomocy Prawnej, z zastrzeżeniem ust. 7 poniżej, ubezpieczone są do wysokości 20% sumy gwarancyjnej i stanowią dodatkowy limit.
6. W przypadku, gdy wysokość roszczeń z tytułu odpowiedzialności za szkodę jest wyższa niż suma gwarancyjna na jeden Wypadek Ubezpieczeniowy, AXA pokrywa Koszty Pomocy Prawnej tylko w takiej części, która odpowiada stosunkowi sumy gwarancyjnej do wysokości roszczeń.

Wypłata bądź postawienie do dyspozycji kwoty równej sumie gwarancyjnej oraz proporcjonalne pokrycie powstałych już Kosztów Pomocy Prawnej do wysokości ustalonego limitu zwalnia AXA z dalszych świadczeń.

7. Jeżeli Ubezpieczony występuje w sporze osobiście we własnym imieniu lub jest zastępowany przez rodzica, małżonka, rodzeństwo lub zstępny albo pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia, koszty z tym związane nie są pokrywane.
8. AXA nie odpowiada za dodatkowe koszty wynikające z braku zgody Ubezpieczonego na zawarcie przez AXA ugody z Podmiotem Odpowiedzialnym lub na zaspokojenie jego roszczeń.

§ 6. Definicje

Przez użyte w niniejszej umowie ubezpieczenia pojęcia rozumie się:

1. **Koszty Pomocy Prawnej** – wynagrodzenie adwokatów i radców prawnych, należności biegłych i świadków, koszty sądowe, inne koszty ustalenia wysokości szkody i zakresu odpowiedzialności Ubezpieczonego oraz koszty podróży z tym związane, które nie powstaną bezpośrednio w AXA.
2. **Podmiot Odpowiedzialny** – Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub inny podmiot, który, zgodnie z art. 417 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 1964 Nr 16, poz. 93 ze zm.), ponosi odpowiedzialność majątkową za szkody wyrządzone przy wykonywaniu władzy publicznej.
3. **Pracodawca** – osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna (choćby nie posiadała osobowości prawnej) zatrudniająca Ubezpieczonego.
4. **Roczny okres ubezpieczenia** – okres ubezpieczenia, który, odmiennie niż stanowi kodeks cywilny, kończy się z upływem dnia poprzedzającego dzień, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było -w ostatnim dniu tego miesiąca.
5. **Terroryzm** – groźba lub realizacja jakiegokolwiek aktu przemocy mającego na celu wymuszenie osiągnięcia politycznych, religijnych, ideologicznych, etnicznych lub podobnych celów poprzez wywarcie wpływu na rząd lub

zastraszenie ogółu społeczeństwa lub jego części, dokonana przez osoby działające w imieniu własnym, na rzecz lub wspólnie z jakimkolwiek organizacjami bądź rządami.

6. **Ubezpieczający** – osoba, która zawarła umowę ubezpieczenia na swoją rzecz lub na rachunek Ubezpieczonego, zobowiązana do zapłacenia składki.

7. **Ubezpieczony** – funkcjonariusz publiczny - osoba działająca w charakterze organu administracji publicznej lub z jego upoważnienia albo jako członek kolegiального organu administracji publicznej lub osoba wykonująca w urzędzie organu administracji publicznej pracę w ramach stosunku pracy, stosunku służbowego lub umowy cywilnoprawnej, biorąca udział w prowadzeniu sprawy rozstrzyganej w drodze decyzji lub postanowienia przez taki organ, na rachunek której Ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia lub która objęta jest ochroną ubezpieczeniową na mocy warunków ubezpieczenia.

Przez organ administracji publicznej należy rozumieć organ administracji publicznej w rozumieniu art. 5 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

8. **Ustawa** – ustawa z dnia 20 stycznia 2011 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa (Dz.U. z 2011 Nr 34, poz. 173).

§ 7. Przedumowny obowiązek Ubezpieczającego przekazania informacji o ryzyku

---

1. Ubezpieczający zobowiązany jest przy zawieraniu umowy ubezpieczenia do podania AXA wszystkich znanych sobie okoliczności, o które był zapytywany przez AXA.
2. Ubezpieczający jest zobowiązany do informowania AXA o zmianach dotyczących powyższych okoliczności niezwłocznie po dowiedzeniu się o nich.
3. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 1 i 2 niniejszego paragrafu spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu ubezpieczenia na jego rachunek.
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje skutków wyżej wymienionych okoliczności, jeżeli nie zostały podane do wiadomości AXA.

§ 8. Składka i początek okresu ubezpieczenia

---

1. Odpowiedzialność AXA rozpoczyna się od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia jako pierwszy dzień okresu ubezpieczenia pod warunkiem zapłaty składki lub jej pierwszej raty w ustalonym terminie i trwa przez Roczny okres ubezpieczenia.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, składka płatna jest za cały okres ubezpieczenia z góry.
3. Jeżeli nie umówiono się inaczej, składka lub jej pierwsza rata płatna jest w dniu zawarcia umowy.
4. Jeżeli zgodnie z umową ubezpieczenia, AXA ponosi odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, w razie nieopłacenia składki lub jej pierwszej raty w terminie AXA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym zawiadamiając o tym Ubezpieczającego. Wypowiedzenie umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim AXA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
5. W przypadku zapłaty składki przelewem bankowym lub przekazem pocztowym za dzień zapłaty uważa się dzień prawidłowego zlecenia zapłaty pełnej kwoty, pod warunkiem, że na rachunku zleciodawcy zgromadzone były wystarczające środki. W przeciwnym wypadku za dzień zapłaty składki uważa się dzień uznania wskazanego w dokumencie ubezpieczenia rachunku pełną kwotą (klauzula stempla pocztowego).

§ 9. Raty składki

---

1. Strony mogą ustalić, że składka jest płatna w ratach w ustalonych terminach.
2. W razie opłacania składki w ratach, w przypadku niezapłacenia kolejnej raty składki w ustalonym terminie, AXA może wezwać Ubezpieczającego do jej zapłaty z zagrożeniem ustania odpowiedzialności AXA. Jeżeli Ubezpieczający nie dokona zapłaty w ciągu siedmiu dni od otrzymania wezwania, odpowiedzialność AXA wynikająca z umowy ustaje z upływem tego terminu.

3. Rozwiązanie umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim AXA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.

§ 10. Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego, tryb postępowania w przypadku zajścia Wypadku Ubezpieczeniowego

---

1. Ubezpieczony zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia AXA, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od daty powzięcia o nim wiadomości, o każdym przypadku wypłaty odszkodowania przez Podmiot Odpowiedzialny, jeżeli wypłata ta jest związana z działaniem lub zaniechaniem Ubezpieczonego.
2. W przypadku, gdy Ubezpieczony:
  - a) poweźmie wiadomość o wszczęciu przez prokuratora postępowania wyjaśniającego zmierzającego do ustalenia przesłanek uzasadniających wytoczenie na rzecz Podmiotu Odpowiedzialnego powództwa przeciwko Ubezpieczonemu z tytułu szkody wyrządzonej przy wykonywaniu władzy publicznej z rażącym naruszeniem prawa,
  - b) otrzyma na piśmie wezwanie do dobrowolnego świadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 4 Ustawy, lub
  - c) otrzymaniu roszczenie od Pracodawcy,

Ubezpieczony zobowiązany jest do powiadomienia AXA o tym fakcie niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od powzięcia wiadomości, o której mowa w pkt a) i c) lub 2 dni od otrzymania wezwania do dobrowolnego świadczenia, o którym mowa w pkt b), nawet w przypadku, gdy wcześniej zgłosił fakt wypłaty odszkodowania przez Podmiot Odpowiedzialny.

3. W razie zajścia Wypadku Ubezpieczeniowego Ubezpieczony zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zmniejszenia rozmiarów szkody.
4. Ubezpieczony jest zobowiązany umożliwić AXA dokonanie czynności niezbędnych w celu ustalenia okoliczności powstania szkody, jej rozmiarów, a także zasadności roszczenia.
5. Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że szkoda jest wynikiem przestępstwa, Ubezpieczony jest zobowiązany bezzwłocznie powiadomić Policję i prokuraturę.
6. Ubezpieczony zobowiązany jest udzielić pełnomocnictwa niezbędnego do reprezentowania go w postępowaniu wszczętym na podstawie art. 7 ust. 4 Ustawy, w tym pełnomocnictwa procesowego, osobie wskazanej lub zaakceptowanej przez AXA. Jeżeli przeciwko Ubezpieczonemu wytoczone zostało powództwo, Ubezpieczony zobowiązany jest także do przekazania AXA oraz ustanowionemu pełnomocnikowi wszystkich informacji niezbędnych do prowadzenia procesu. Powyższe nie zwalnia Ubezpieczonego z obowiązku podejmowania we własnym zakresie w przewidzianym terminie wszystkich niezbędnych czynności procesowych, w tym także zgłaszania we właściwym terminie sprzeciwu lub podjęcia niezbędnych środków zaskarżenia, w sytuacji, gdy istnieją przeszkody w ustaleniu z AXA tych czynności.
7. Ubezpieczony zobowiązany jest doręczyć AXA wyrok sądu w terminie umożliwiającym AXA zajęcie stanowiska odnośnie wniesienia środka odwoławczego.
8. Ubezpieczony nie jest uprawniony do uznania lub zaspokojenia roszczeń, zawarcia ugody z prokuratorem, Podmiotem Odpowiedzialnym lub Pracodawcą, ani zrzeczenia się zarzutu przedawnienia, chyba że AXA wyrazi na to zgodę, bądź z uwagi na okoliczności sprawy Ubezpieczony nie mógł postąpić inaczej.
9. Jeżeli istnieją przesłanki do uwolnienia się Ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej w części lub w całości, to powyższe dotyczy również AXA.
10. AXA jest zobowiązana spełnić świadczenie w ciągu 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wezwaniu, o którym mowa w § 10 ust. 2 pkt b) Warunków ubezpieczenia lub roszczenia, o którym mowa w § 10 ust. 2 pkt c).
11. Gdyby mimo dołożenia należytej staranności wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności AXA albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, świadczenie będzie spełnione w ciągu 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności. Jednakże bezsporną część odszkodowania AXA wypłaci w terminie przewidzianym w ust. powyższym.

§ 11. Ograniczenie lub utrata praw do odszkodowania

---

1. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w § 10 ust. 1 i 2 warunków ubezpieczenia AXA może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło AXA ustalenie okoliczności i skutków Wypadku Ubezpieczeniowego.
2. Skutki braku zawiadomienia o Wypadku Ubezpieczeniowym nie następują, jeżeli AXA w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymała wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jej wiadomości.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w § 10 ust. 3 warunków ubezpieczenia AXA jest wolna od odpowiedzialności za szkodę powstałą z tego powodu.
4. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego obowiązków innych niż wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, ale wynikających z umowy ubezpieczenia, AXA jest zwolniona z obowiązku świadczenia w takim zakresie, w jakim naruszenie miało wpływ na powstanie lub wielkość szkody.
5. Jeżeli naruszenie obowiązku, o którym mowa w ustępie powyższym, nastąpiło po zajściu Wypadku Ubezpieczeniowego, AXA nie może podnieść zarzutu przeciwko Podmiotowi Odpowiedzialnemu lub Pracodawcy.

§ 12. Ubezpieczenie na rachunek osoby trzeciej

---

1. W przypadku zawarcia umowy na rachunek osoby trzeciej roszczenia z tytułu ubezpieczenia przysługują wyłącznie Ubezpieczonemu.
2. Ubezpieczający ma obowiązek powiadomić Ubezpieczonego o zawarciu umowy na jego rachunek.
3. Ubezpieczony, który został poinformowany o zawarciu umowy na jego rachunek, jest odpowiedzialny oprócz Ubezpieczającego za wykonanie zobowiązań wynikających z umowy ubezpieczenia. Obowiązek zapłacenia składki spoczywa wyłącznie na Ubezpieczającym.

§ 13. Czas trwania umowy, wypowiedzenie

---

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na Roczny okres ubezpieczenia.
2. Z zastrzeżeniem postanowień § 8 i 9 warunków ubezpieczenia AXA może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia, jeżeli:
  - 1) z powodu nieopłacenia kolejnej raty składki w terminie, odpowiedzialność AXA ustała,
  - 2) data płatności składki lub jej pierwszej raty przypada na dwa miesiące przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie,
  - 3) po powstaniu szkody, Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie wprowadził AXA w błąd co do okoliczności lub zakresu powstałej szkody.
3. Jeżeli stosunek ubezpieczenia wygaś przed końcem okresu ubezpieczenia, AXA zwróci Ubezpieczającemu składkę w wysokości proporcjonalnej do niewykorzystanego okresu ubezpieczenia.

§ 14. Prawo ubezpieczającego do odstąpienia od umowy

---

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy w terminie 30 dni, a gdy jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim AXA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
2. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na odległość, Ubezpieczający ma prawo do odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od dnia jej zawarcia.

§ 15. Sprawy sporne

---

1. Osoba zainteresowana może wnosić skargi i zażalenia do Zarządu AXA.

2. Skargi i zażalenia powinny być składane na piśmie w siedzibie AXA lub przesyłane pod adresem AXA. Powinny one określać dane umożliwiające identyfikację osoby zgłaszającej skargę lub zażalenie oraz przedmiot skargi lub zażalenia i zawierać w szczególności:
  - 1) imię i nazwisko, adres i telefon osoby wnoszącej skargę lub zażalenie,
  - 2) numer polisy i ewentualnie szkody oraz nazwę Ubezpieczającego,
  - 3) opis sytuacji, której dotyczy skarga lub zażalenie,
  - 4) treść żądania, które jest przedmiotem skargi lub zażalenia,
  - 5) uzasadnienie żądania z przytoczeniem ewentualnych dowodów.
3. Skargi i zażalenia są rozpatrywane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia AXA. W przypadku, jeżeli rozpatrzenie skargi lub zażalenia nie jest możliwe w tym terminie, AXA poinformuje o tym osobę, która zgłosiła skargę lub zażalenie oraz rozpatrzy skargę lub zażalenie najpóźniej w terminie 14 dni od dnia, w którym, przy zachowaniu należytej staranności, rozpatrzenie skargi lub zażalenia stało się możliwe.
4. O sposobie rozpatrzenia skargi lub zażalenia zawiadamia się osobę, która zgłosiła skargę lub zażalenie, niezwłocznie po rozpatrzeniu, w formie pisemnej lub innej formie uzgodnionej z tą osobą.
5. Niezależnie od trybu określonego w niniejszym paragrafie, organem uprawnionym do rozpatrywania skarg i zażaleń na działalność AXA jest Rzecznik Ubezpieczonych.
6. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

§ 16. Postanowienia końcowe

---

1. Na podstawie niniejszych warunków ubezpieczenia umowy zawierane są w trybie negocjacji. W związku z tym niniejsze warunki ubezpieczenia nie są ogólnymi warunkami ubezpieczenia w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej. Jednakże, jako wzorzec umowy podlegają przepisom o zakazie stosowania klauzul niedozwolonych.

W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe odbiegające od ustalonych w warunkach ubezpieczenia. W takim przypadku niniejsze warunki ubezpieczenia stosuje się, o ile postanowienia dodatkowe nie stanowią inaczej.
2. Wszelkie zmiany warunków i umowy ubezpieczenia oraz oświadczenia składane w związku z zawartą umową ubezpieczenia winny zachować formę pisemną.
3. Dopuszcza się składanie zawiadomień, w szczególności w zakresie powstania lub rozmiaru szkody, także w formie elektronicznej.
4. Niniejsza umowa została zawarta według prawa polskiego.